

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Defensie over Bestelling van negen additionele F-35 jachtvliegtuigen (Kamerstuk 26 488, nr. 452).

De voorzitter van de commissie,
Aukje de Vries

De griffier van de commissie,
De Lange

Nr	Vraag
1	Hoeveel toestellen zullen daadwerkelijk nodig zijn voor het uitvoeren van de voorgenomen kernwapentaak? Zijn deze negen toestellen daarvoor onontbeerlijk?
2	Is het juist dat de B-61-12 kernbom die voor de F-35 is bestemd ook geschikt is voor een strategische Amerikaanse bommenwerper? Zo ja, om welk type gaat het daarbij? Is het de B-1 of een ander toestel, wellicht de B-21 ¹⁷ ?
3	Veranderen de inzetdoelstellingen van de F-35 ten opzichte van de Defensienota na aanschaf van negen extra vliegtuigen? Zo ja, op welke manier?
4	Zullen de negen additionele vliegtuigen een andere configuratiestandaard hebben dan de eerdere 37? Zo ja, wat zijn daarvan de gevolgen?
5	Waarom is de risicoreservering voor de negen extra vliegtuigen in verhouding hoger dan de oorspronkelijke risicoreservering voor de aanschaf van 37 toestellen? Zijn de risico's toegenomen?
6	Zijn de extra kosten voor (mobiele) infrastructuur opgenomen in het investeringsbudget en/of in het exploitatiebudget? Zo nee, uit welk budget worden deze kosten betaald?
7	Kunt u toelichten waarom het gemiddelde jaarlijkse tekort op de exploitatie is gestegen van € 6,1 miljoen per jaar naar € 17,9 miljoen per jaar, terwijl de raming van de exploitatiekosten slechts stijgt van € 299,9 miljoen naar € 300,5 miljoen?
8	Hoe groot schat u het risico dat het toestel niet aan de gestelde eisen zal voldoen en waarom? Hoe heeft dit risico zich in het afgelopen jaar ontwikkeld?
9	Kunt u aangeven waarom u nu terugkomt op de eerder geclaimde capaciteit dat bij 35 + 2 (test)toestellen de taken uitgevoerd konden worden?
10	Hebt u een kosten-batenanalyse gedaan over de aanschaf van de extra F-35, dan wel het vinden van alternatieve oplossingen?
11	Hebt u overwogen om in plaats van negen F-35's een (groter) aantal andere toestellen aan te schaffen om zodoende een goedkoper platform voor andere taken te gebruiken? Bijvoorbeeld voor het uitvoeren van Quick Reaction Alert (QRA), Combat Air Support (CAS), Combat Air Patrol (CAP), allemaal taken waar de F-35 in de kern (door de VS) niet voor bedoeld is?
12	Klopt het dat met de keuze voor de F-35 Defensie voor de inzet van de luchtmacht gebruik moet maken van Amerikaanse logistiek, Electronic Warfare Library / Inlichtingen database, training, en ALIS?
13	Kunt u aangeven wat de totale kosten zullen zijn als u naast de 35 + 2 (testtoestellen) een squadron van 16 alternatieve toestellen aanschaf voor training, QRA, CAS en CAP?
14	Waarom hebt u gekozen extra F-35's aan te schaffen in plaats van het aanschaffen van meer goedkope platformen?
15	Kunt u aangeven wat de kosten waren geweest van de aanschaf van een ander gevechtsvliegtuig voor de QRA, CAP en CAS?
16	Wat zouden de kosten zijn geweest van bijvoorbeeld de aanschaf van 9 Saab Gripen C/D, Saab Gripen E/F, Boeing T-7 Red Hawk, Leonardo F346 of KAI T-50 Golden Eagle?
17	Waarom plaatst u een bestelling voor negen nieuwe toestellen alvorens er duidelijkheid is over de mate waarin de F-35 opereert binnen de afgesproken geluidscontouren?
18	Kunt u garanderen dat ook met de gewenste negen extra toestellen de operaties van de F-35 in het Nederlandse luchtruim binnen de afgesproken geluidscontouren blijven?

Nr	Vraag
19	Kunnen de uitkomsten van metingen in het geluidsmeetnet na ingebruikname van de F-35 nog van invloed zijn op de bestelling van negen additionele toestellen? Zo nee, waarom niet?
20	Kunt u aangeven hoe de uitstoot van stikstof is meegewogen bij de beslissing om negen additionele toestellen aan te schaffen? Is de additionele uitstoot berekend? Zo nee, waarom niet?
21	Hoe wordt de additionele stikstof die gepaard gaat met de verwerving van 9 additionele F-35 toestellen gecompenseerd?
22	Op welke vliegbasis zullen de negen additionele toestellen worden gestationeerd?
23	Welke «nieuwbouw en aanpassing van bestaande infrastructuur» zijn voor de komst van negen extra toestellen nodig? Op welke locaties gaat nieuwbouw worden neergezet en waar wordt huidige infrastructuur precies aangepast?
24	Kunt u nader ingaan op de benodigde infrastructuur bij de aanschaf van negen additionele toestellen?
25	Uit welk budget wordt de additionele infrastructuur gefinancierd?
26	Wat zijn de kosten van de nieuwbouw en aanpassingen van infrastructuur en de mobiele infrastructuur die nodig zijn door de aanschaf van negen extra vliegtuigen?
27	Maakt de aanschaf van additionele, initieel benodigde reservedelen, trainingsmiddelen zoals simulatoren, informatievoorzienings-systemen, speciale gereedschappen, meet- en testapparatuur en vliegtuig gebonden apparatuur onderdeel uit van de basisraming?
28	Kunt u «langdurig» in de inzetdoelstelling «eenmalig of langdurig één missie uitvoeren nader specificeren?
29	Kunt u het uitgangspunt van Defensie nader toelichten dat de extra vliegtuigen tot de meest recente configuratiestandaard behoren?
30	Welke impact heeft de meest recente configuratiestandaard op de functionaliteit en inzetbaarheid van de toestellen?
31	Zullen de negen additionele vliegtuigen een andere configuratiestandaard hebben dan de eerdere 37? Wat zijn daarvan de consequenties?
32	Waarom is de risicoreservering voor de negen extra vliegtuigen in verhouding hoger dan de oorspronkelijke risicoreservering voor de aanschaf van 37 toestellen? Zijn de risico's toegenomen?
33	Kan de risicoreservering van € 143 miljoen ook aangewend worden voor wisselkoersverliezen?
34	Wanneer en op basis waarvan weet u welke configuratiestandaard de negen additionele F-35 beschikken?

¹ <https://www.vn.nl/f-35-vijf-miljard/?token=N2FPdjVBQTNvYUZVR3l2ZmdxbTVMbmNQbmZNbzJQVm5FNWJuOEJsQmNYTTO>